

John Griffiths AC /AM
Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol, Diwylliant a Chwaraeon
Minister for Natural Resources, Culture and Sport

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref
Alun Ffred Jones AM
Chair of the Environment and Sustainability Committee
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

19 Awst 2014

Dear Alun Ffred,

**Ymateb i Sylwadau Cychwynnol NFU Cymru ar Gynnig a Memorandwm Cydsyniad
Deddfwriaethol (LCM) y Bil Seilwaith**

Rwy'n ddiolchgar iawn i'r Pwyllgor am ystyried y mater pwysig hwn yn eich cyfarfod ar 17 Gorffennaf. Diolch am eich llythyr dyddiedig 21 Gorffennaf 2014 a oedd yn cynnwys sylwadau gan NFU Cymru ynghylch LCM y Bil Seilwaith ("y Bil"). Byddaf yn ymateb i bob un o'u pwyntiau yn eu tro.

1. Mae angen egluro'r diffiniad o amgylchiadau eithriadol yn yr adran ar bwerau.

Nid oes cyfeiriad at "amgylchiadau eithriadol" yn y Bil. Defnyddiwyd yr ymadrodd hwnnw ym mharagraff 9 yr LCM i ddangos y bydd pwerau cytundeb/gorchymyn rheoli rhywogaethau yn cael eu defnyddio pan nad yw'n bosibl dod i gytundeb gwirfoddol. Mae'r Bil yn datgan bod yn rhaid i awdurdod amgylcheddol fod yn gwbl fodlon bod darpariaethau'r cytundeb yn gymesur â'r amcan i'w gyflawni cyn ymrwymo i gytundeb rheoli rhywogaethau gyda pherchennog.

Bydd Gweinidogion Cymru'n cyhoeddi Cod Ymarfer mewn perthynas â chytundebau/gorchymynion rheoli rhywogaethau. Bydd y Cod Ymarfer yn darparu cyngor ac arweiniad ynghylch sut bydd cytundeb/gorchymynion rheoli rhywogaethau yn cael ei weithredu, ac yn rhoi manylion ynghylch yr hyn sy'n cael ei ystyried yn gymesur. Rhaid i Weinidogion Cymru osod y Cod Ymarfer hwn gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Bwriedir i'r pwerau hyn gael eu defnyddio'n bennaf i gefnogi rhaglenni dileu cenedlaethol ar gyfer rhywogaethau estron goresgynnol. Nid oes bwriad eu defnyddio'n rheolaidd ar gyfer rhywogaethau eang eu gwasgariad, fel clymog Japan, gan y byddai hyn yn cael ei ystyried yn amhriodol ac yn anghymesur. Y bwriad yw defnyddio gorchymynion lle na ellir cytuno ar ddulliau gweithredu gwirfoddol a bod bygythiad clir a sylweddol o beidio â gweithredu.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Wedi'i argraffu ar bapur wedi'i ailgylchu (100%)

English Enquiry Line 0845 010 3300
Llinell Ymholiadau Cymraeg 0845 010 4400
Correspondence.John.Griffiths@wales.gsi.gov.uk

Printed on 100% recycled paper

- 2. Mae angen i berchnogion a phreswylwyr sydd â rhywogaethau goresgynnol ar eu tir, os nad oes bai amynt, gael eu diogelu'n well rhag gorfod ysgwyddo costau'r gwaith rheoli.*

Bydd y Cod Ymarfer hefyd yn cynnwys cyngor a chanllawiau ynghylch talu costau camau rheoli, ac yn arbennig yr hyn y dylid ei gynnwys fel darpariaeth ynghylch taliadau ac adfer costau. Y bwriad mewn sefyllfa lle mae'r tîrfeddiannwr yn gyfrifol am ollwng rhywogaeth oresgynnol yw y disgwylir i'r tîrfeddiannwr fod yn atebol am y costau, yn unol â'r egwyddor y llygrwr sy'n talu.

- 3. Mae angen egluro pam fod angen i'r awdurdod amgylcheddol yng Nghymru gynnwys Gweinidogion Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru. Onid Gweinidogion Cymru sydd yn y lle gorau, mewn egwyddor o leiaf, i wneud penderfyniadau cytbwys ar sail economaidd yn arbennig?*

Gall rhywogaethau estron goresgynnol gael effaith sylweddol ar fioamrywiaeth a gwasanaethau'r ecosystem. Cyfoeth Naturiol Cymru yw'r prif gorff gweithredol sy'n cyflawni polisi bywyd gwyllt a'r amgylchedd yng Nghymru. Mae'r darpariaethau hyn wedi'u seilio ar adroddiad Comisiwn y Gyfraith "Wildlife Law, Control of Invasive Species", a gyhoeddwyd ar 10 Chwefror 2014: <http://lawcommission.justice.gov.uk/publications/2612.htm>. Edrychodd Comisiwn y Gyfraith i weld a ddylai Gweinidogion Cymru gadw'r pwerau, ac fe ddaethpwyd i'r casgliad y byddai dull gweithredu o'r fath yn anghydnaws â gweddill y gyfraith bywyd gwyllt. Maent yn argymhell y dylai Cyfoeth Naturiol Cymru gael y pwerau i wneud cytundebau rheoli rhywogaethau a gorchmynion rheoli rhywogaethau. Mae cyrff amgylcheddol cyfatebol wedi cael pwerau tebyg yn yr Alban, ac mae hyn yn yr arfaeth ar gyfer Lloegr.

- 4. Nid yw Tribiwnlysoedd Haen Gyntaf yn weithredol yng Nghymru. Mae'n anffodus bod Llywodraeth Cymru'n mynnu defnyddio'r Arolygiaeth Gynllunio ar gyfer apelau.*

Gall perchennog eiddo sy'n destun gorchymyn rheoli rhywogaethau apelio yn erbyn gwneud/cyflwyno gorchymyn rheoli rhywogaethau drwy'r Tribiwnlys Haen Gyntaf, sy'n weithredol yng Nghymru. Nid ydym yn cynnig defnyddio'r Arolygiaeth Gynllunio ar gyfer apelau.

- 5. Mae angen egluro pam y bydd yr Asiantaeth Priffyrdd yn cael ei disodli gan gwmnïau priffordd strategol yn Lloegr, ond nid yng Nghymru fe ymddengys.*

Nid yw'r LCM yn cynnwys darpariaethau priffyrdd. Mae'r ddarpariaeth yn y Bil Seilwaith sy'n berthnasol i'r priffyrdd yn ymwneud â newid statws yr Asiantaeth Priffyrdd. Corff ar gyfer Lloegr yn unig yw'r Asiantaeth Priffyrdd, felly mae'r darpariaethau hyn yn berthnasol i Loegr yn unig.

- 6. Mae angen egluro a fydd y rhywogaethau perthnasol yn cael eu rhestru yn y ddeddfwriaeth.*

Mae'r Bil yn diffinio "goresgynnol" ac "estron". Er nad oes rhestr o "rywogaethau estron goresgynnol", mae rhywogaethau estron yn cynnwys y rhai a nodwyd yn Atodlen 9 Deddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (ond yn achos anifeiliaid nid yw'r rhestr honno'n gwbl gynhwysfawr). Bydd y Cod Ymarfer arfaethedig yn rhoi cyngor a chanllawiau ynghylch pryd y bydd yn briodol gwneud cytundeb neu orchymyn. Rydym yn rhagweld mai eu prif ddefnydd fydd rheoli rhywogaethau sydd newydd gyrraedd, sydd heb sefydlu'n eang yng Nghymru.

John Griffiths

John Griffiths AC / AM

Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol, Diwylliant a Chwaraeon
Minister for Natural Resources, Culture and Sport

